

Asia: VN/22156/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Nilsin luonnonsuojeluyhdistyksen lausunto Tiilikkajärven kansallispuiston laajennussuunnitelmasta

Rautavaaran kuntaan on syntymässä erityisesti Etelä-Suomen mittakaavassa merkittävä, yli 7400 hehtaarin laajuinen soiden, metsien, harjujen ja pienvesien yhtenäinen suojelukokonaisuus. Tiilikkajärven kansallispuiston laajenemista on pidettävä sekä luonnon monimuotoisuuden edistämisen, lajikadon hidastamisen, että maiseman kauneuden säilymisen näkökulmasta hyvin myönteisenä asiana. Suunnitelman toteutuminen edesauttaisi lisäksi Suomen tavoitetta olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Nykyisen hallituksen toimintaa ohjaava Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta painottaa kaikkia näitä asiakokonaisuuksia, minkä vuoksi Tiilikkajärven kansallispuiston laajennus noudattaa luontevasti hallitusohjelmaa.

Alueen rajaus

Ehdotettu kansallispuiston rajaus noudattaa hyvin tarkkaan Rautavaaran kunnan laatimaa Master Plan suunnitelmaa, jossa Rautavaaran kunta esittää Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamista noin 4000 hehtaarilla. 2470 hehtaaria esitetystä laajennusalueesta on valtion omistuksessa ja noin 1500 hehtaaria Tornator Oyj:n omistuksessa. Nämä etupäässä jo Natura-suojeluohjelmassa olevat yksityiset suoalueet ovat tarkoitus maavaihdon kautta liittää myöhemmin kansallispuistoon. On äärimmäisen tärkeää, että tämä maavaihto tapahtuu, sillä vain siten Tiilikkajärven laajennus synnyttää ehyen luode-kaakko suunnassa yli 20 km pitkän ja yli 7000 ha kokoisen suojelualueen.

Kansallispuistoon lisättävät alueet ovat pääsääntöisesti jo valtion omistuksessa olevia Natura-suojelukohteita, joiden suojeluarvo on jo olemassa. Esitettävästä laajennuksesta noin 1650 hehtaaria sisältyy Natura 2000 -verkostoon ja noin 822 hehtaaria sen ulkopuolelle. Talouskäytössä on valtion metsämaata noin 1339 ha, joka koostuu sekä Pumpulikirkon Natura-alueen talousmetsistä että Ylä-

Keyrittjärven pohjoispuolisista talousmetsistä, joka ei kuulu Naturan piiriin. Näiden talousmetsien ennallistamiseen myöhemmin on syytä kiinnittää huomiota.

Ehdotetussa aluerajauksessa menetyksenä voidaan pitää Pumpulikirkon Natura-alueen itäpuolisen Luokkikankaan poisjäämistä. Master Plan ehdotti sen mukaan ottamista. Luokkikangas edustaa runsassammaleista kuusivaltaista sekametsää, jossa edelleen elää vuosikymmeniä sitten kaulattuja haapoja. Alue edustaa rikasta pysty- ja maalahopuiden tihentymää. Poisjääntiä perustellaan hallinnollisilla seikoilla, mutta on hyvä muistaa, että samanlainen tilanne syntyy myöhemmin Tornatorilta hankittavan Maamonsuon Natura-kohteesta, joka tulee sijaitsemaan erillään muusta kansallispuistosta suunnilleen saman etäisyyden päästä kuin Luokkikangas. Tällä perusteella olisi syytä vielä harkita Luokkikankaan liittämistä Tiilikan kansallispuiston laajennukseen.

Tornatorin omistuksessa vielä oleva Maamonsuon Natura-kohteen liittäminen kansallispuiston laajennukseen on hieno valinta, vaikka se siis sijaitsee erillään runsaan kilometrin päässä. Kohteen mukaan ottamista erillisestä sijainnista huolimatta voidaan perusteella Maamonsuon luonnontilaisuudella ja luontotyyppien runsaudella. Suon ravinteisuuden vaihtelut tekevät siitä eliörikkaan. Ravinteisista rimmeistä löytyy mm. mähkää, suovalkkua, vilukkoa ja punakämmekkää ja keskellä aapasuota sijaitsee lumoava Maamonlampi. Erillinen sijainti tekee siitä luontevan syrjävyöhykkeen, jonne ei ohjata kävijöitä.

Löytynsuon maavaihto Tornatorin kanssa mahdollistaa ehyen yli 7400 hehtaarin suojelualueen. Sen myötä myös Pumpulikirkon Natura -alue pääsee vihdoin arvoiseensa asemaan osaksi laajenevaa Tiilikkajärven kansallispuistoa. Pumpulikirkolla on ollut jo noin sadan vuoden ajan erityismerkitys luontokohteenä. Kansallispuiston statuksen jälkeen myös sen luontoarvot vahvistuvat. Pumpulikirkon ytimen muodostaa vanhojen metsien suojelualue (308 ha), joka perusteettiin jo vuonna 1993. Alue on kuusivaltaista vanhaa metsää ja lahoppuuta on runsaasti. Alueella on myös paljon kallioita ja avoimia suolaikkuja. Suojelualueen halki kulkee Konttipuro, jonka ympäristö on ravinteisempaa ja runsaasti sanikkaisia kasvavaa. Konttipuro virtaa geologisesti hienossa murroslaaksossa, jonka yhtenä muodostelmana on kuulu Pumpulikirkon hiidenkirnu. Alueella on tavatta useita harvinaisia eliölajeja, linnuista mainittakoon esimerkiksi pikkusieppo ja kuukkeli.

Kansallispuiston laajennukseen ehdotettu Pumpulikirkon Natura-alueen kokonaispinta-ala noin 1686 ha eli paljon suurempi kuin Pumpulikirkon vanhojen metsien suojelualue. Tämä koostuu sekä valtion metsätalousmaasta että Metsähallituksen Pumpulikirkon suojelumetsästä siten, että talouskäytön ulkopuolella olevat metsät sijaitsevat etupäässä Pumpulikirkon vanhojen metsien suojelualueen ympärillä. Heti vuosituhannen vaihteen jälkeen Pumpulikirkon Natura-alueella suoritettiin luonnon ennallistamista EU:n Life Luonto-hankkeen rahoittamana. Alueella ennallistettiin useita pieniä soita oja täyttämällä, lisättiin metsiin lahoppuuta, kulotettiin metsää ja poistettiin metsäautotietä käytöstä. Kahdenkymmenen vuoden jälkeen kaikki tehty ennallistamistyö tarjoaa hyvän teeman rakentaa alueelle ennallistamista käsittelevä luontopolku, josta ilmenee, miten luonto korjaa ja luonnonmukaistaa itseään, kun siihen tarjotaan mahdollisuus.

Kansallispuiston laajennus Pumpulikirkolta kaakkoon on tuomassa yli 800 hehtaaria Natura-alueiden ulkopuolista valtion metsätalousmaata mukaan Tiilikkajärven kansallispuistoon. Alue sijaitsee Ylä-Keyrittjärven pohjoispuolella, jossa sijaitsee myös Rautavaaran Metsäkartano. Tällä laajenemisella Metsäkartano saadaan kiinteäksi osaksi Tiilikan kansallispuistoa ja samalla Metsäkartanosta luonteva pääopastuskeskus kansallispuistolle. Metsäkartano tarjoaa valmiiksi puitteet toimia pääopastuskeskuksena ja kävijöiden majoitus- ja huoltopaikkana. Samoin Metsäkartano omilla asiakaspalveluillaan vahvistaa tulevaisuudessa useamman päivän retkeilyä laajennetussa kansallispuistossa, mutta myös toimii omine luontopalveluineen ja luontopolkuineen

virkistätymispaikkana lyhytaikaisempaan luontoliikuntaan. Parhaimmillaan kansallispuiston laajeneminen parantaa Metsäkartanon johdolla edellytyksiä luontomatkailun kehittämiseksi Rautavaaran kunnassa ja tukee itäisen Suomen elinvoiman vahvistamista.

Ylä-Keyrityn ympäristön metsäalueet ovat valtion talousmetsämaata, joissa laajennuksen jälkeen metsätalous loppuu ja metsät saavat luontaisesti kehittyä ja muuttua vuosikymmenien saatossa luonnontilaisemmiksi. Samoin käy Pumpulikirkon alueen talousmetsille. Molemmista alueista löytyy tehokkaasti ojitettu suota ja metsäautoteiden verkosto. Alueilla on eri-ikäistä metsää aina taimikoista lähtien. Tärkeää on pyrkiä nopeuttamaan luonnon luonnollista kehitysprosessia, ts. ennallistamaan niitä kohteita, joissa se on mahdollista ja kustannustehokasta. Hallituksen esityksessä Tiilikajärven kansallispuiston laajentamiseksi jopa esitetään, että kansallispuistossa nuorten ja hoidettujen metsäalueiden kehittymistä luonnontilaisemmaksi olisi mahdollista edistää ennallistamistoimenpitein. Samoin ojitettuja soita on mahdollista ennallistaa ja turhia metsäautoteitä poistaa käytöstä kuten on jo tehty paikoin Pumpulikirkon Natura-alueella. Toisaalta oman mielenkiintonsa luontomatkailijalle tarjoaa talousmetsien vähittäinen muuttuminen luonnontilaisempaan suuntaan suksession kautta, kun talousmetsien hoito lopetetaan.

Haravalehdon Natura-alueen liittäminen puistolaajennukseen puoltaa vahvasti paikkaansa. Haravalehto sijaitsee Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakuntarajan tuntumassa. Paikan lounaisrinne on jyrkkä mäki, jonka editse virtaa luonnontilainen Haravapuro. Haravalehdossa kasvaa vanhaa kuusikkoa ja seassa vanhoja aihkimäntyjä. Kankaiden välissä on lehtopainanteita, joissa kasvaa mm. raitoja ja niillä raidankeuhkojäkälää.

Ympäristöministeriö esittää Tiilikan kansallispuiston laajentumisen itäraajaksi Haravalehtoa. Ehdotamme kuitenkin, että tulevaan kansallispuiston laajennukseen otetaan mukaan vielä Ylä-Keyrityjärven rantaan rajoittuvat kolme luonnonsuojelualuetta. Aivan järven kaakkoispäässä sijaitsee Holinrotko, jonka pohjalla virtaavaa puroa reunustaa 20-30 m korkeat seinämät, Metsäkartanon vastarannalla sijaitsee Huutoniemen-Keyrityniemen luonnonsuojelualue ja tästä noin yhden kilometrin päässä kaakkoon Mustarintaa vastapäätä sijaitseva luonnonsuojelualue. Kaikkien näiden alueiden poikki alueita yhdistäen kulkee Metsäkartanon asiakkaita palveleva Liimatan luontopolku.

Kunnianhimoisin vaihtoehto Ylä-Keyrityjärven kannalta sen luontoarvoja säilyttäen olisi koko järven rajaaminen Tiilikajärven rinnalle toisena suurempana järvenä Tiilikajärven kansallispuistoon. Mahdoton ajatus tämä ei olisi, koska Ylä-Keyrityjärven luoteispää ja huomattava osa pohjoisrantaa tulee jatkossa kuulumaan kansallispuistoon, jos hallituksen esitys toteutuu. Ylä-Keyrityjärven mukaan ottaminen kansallispuistoon parantaisi lisäksi Metsäkartanon asemaa luontomatkailukeskuksena.

Valtion omistamat Sammakkosuon ja Heinäsuon liittäminen kansallispuistoon on luonteva ratkaisu. Molemmat suot ovat luonnontilaisia aapasoita, joiden vetisimmät osat ovat jo Natura-suojelukohteita. Nämä alueet ovat vesilintujen suosimia perintäpaikkoja.

Edelleen hallitus ehdottaa kansallispuiston laajentamista Tiilikan kansallispuiston luoteiskulmaan. Karttatulkinnan mukaan kyseessä olisi kolme vierekkäistä kaistaa, jotka kaikki rajoittuvat Kajaanintiehen: Naarvansuon luoteisosa, Venäjänmäki ja Venäjänlampi ympäristöineen. Venäjänmäki on 240 m merenpinna yläpuolella ja sieltä avautuu laaja näköala Tiilikajärvelle ja sitä ympäröiville soille, jotka sijaitsevat 40-50 m alempana. Mäen kaakkoon avautuva rinne on avohakattu, mikä avaa estottoman näköalan kansallispuistoon. Naarvansuon luoteisosa on metsäsaarekkeista luonnontilaista aapasuota, samoin Venäjänlammen ympäristö, jota vielä värittää

pienten lampien kudelman. Kaikki nämä kohteet puoltavat paikkaansa Tiilikan laajennussuunnitelmassa.

Ehdotamme laajennuksen lisäksi näkötornin rakentamista Venäjänmäen laelle, josta avautuisi tornin myötä vieläkin paremmat näköalat yli koko laajenevat Tiilikan kansallispuiston. Näkötorni toimisi samalla lintutornina. Kajaanintieltä matkaa näkötornille tulisi vain puoli kilometriä, joten ohiajavat autoilijat usein piipahtaisivat paikalla näkötornin opasteen nähtyään. Käynti tornilla toimisi hyvänä houkuttimena myöhemmin tulla vaeltamaan kansallispuistoon.

Polkureitit, laavut ja uusien rakentaminen

Kansallispuiston laajennus edellyttää myös palveluvarustuksen tarkastamista ja sen pohtimista, mihin rakennetaan uutta polkuverkostoa, uusia pitkospuita ja laavuja.

Laajennus merkitsee, että kansallispuisto saa runsaasti lisää pituutta, mutta niukasti lisää leveyttä. Kansallispuisto on luode-kaakkosuuntainen harjumuodostumiensa tapaan, joita kansallispuistossa on useita. Puiston muoto rajoittaa mielekkäiden uusien polkureittien rakentamista, kun samalla on huolehdittava rajoitusalueiden riittävästä kattavuudesta, jonne kävijöitä ei polkuverkostolla haluta houkutella.

Metsäkartanon ympäristössä on jo nykyisin runsas luontopolkuverkosto. Tosin verkosto vaatii monin paikoin rakenteiden uusimista. Teemoiltaan polut tukevat kansallispuiston päiväretkeilijän tarpeita ja helpon saavutettavuuden myötä sopivat erinomaisesti myös lapsiperheille.

Metsäkartano Tiilikan kansallispuiston todennäköisenä uutena opaskeskuksena tulee toimimaan lähtö- ja päätepisteenä pidempikestoisten, jopa useamman vuorokauden mittaisille retkille. Metsäkartanolta pitää lähteä hyväkuntoinen ja hyvin varustettu polku Pumpulikirkon ja Pankalammen kautta Tiilikkajärvelle. Pankalammella on valmiina tulipaikka ja laavu.

Retkeilijä suosii mieluiten lenkkejä luonnossa vaeltaessaan. On kuitenkin vaikea Ylä-Keyrittjärven pohjoispuolisen alueen ja Pumpulikirkon Natura-alueen kapeuden vuoksi rakentaa tälle kansallispuiston tulevalle osalle toista polkureittiä, ellei siihen käytetä olemassa olevia metsäautoteitä. Metsäautoteillä vaeltaminen rinkan kanssa ei kuitenkaan houkuttele kulkijaa yksitoikkoisuudellaan.

Yksi ratkaisu olisi tehdä jo olemassa olevalta polkureitiltä lyhyitä lenkinmuotoisia teemapolkuja, joilla esiteltäisiin jo tehtyjä luonnon ennallistamiskohteita parinkymmenen vuoden takaa ja samoin uusia ennallistamiskohteita kuten soiden ennallistamista ja suomalaisen luonnontilaisuuden palautumista, metsähoidollisten toimien ulkopuolelle jääneiden taimikoiden ja nuorten kasvatusmetsien luonnonmukaista sukkessiokehitystä tai vielä olemassa olevien metsäautoteiden käytöstä poistamista ja tiepohjien metsittämisen jouduttamista. Hyvä painopiste voisi olla kasvilajien tuntemuksen lisääminen käyttäen apuna digitaalisia sovelluksia. Näitä polkuja voisivat myös vaeltajat käyttää vaihtoehtoisena kulkureittinä edestakaisella vaelluksellaan Metsäkartanolta Tiilikalle ja takaisin.

Vaellusreitit jatkuessa Pankalammelta eteenpäin Tiilikkajärven kansallispuiston Sammakkotammelle on paikallaan jo kerran rakennetun Virvatulen luontopolun elvyttäminen ja rakenteiden kunnostaminen. Lisäksi Pankalammelta on hyvä muodostaa vaihtoehtoinen uusi reitti Tiilikalle. Polun voisi vetää maaston tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntäen Löytynlammen kautta Lievisenmäelle. Löytynlammen pohjoispään ranta on sovelias paikka uudelle nuotiopaikalle ja laavulle, jossa myös yöpyminen olisi mahdollista. Täältä polku voisi edetä Sorakankaan eteläpään

kautta metsäsaarekkeiden yli Lievisenmäelle, ylittää Valtimontie ja edetä Lievisenmäen länsirinteellä kansallispuiston puolella Alasenjärven eteläpään. Tästä alkaa huonokuntoiset käytöstä poistetut pitkospuut. Pitkospuut on rakennettu 1980-luvulla, mutta lahonneet. Polun uudelleen käyttöönotto vaatisi niiden uusimista. Pitkospuut vievät laajan puuttoman Alussuon kautta Pitkäkankaan eteläpään. Siellä polku haarautuu ja polun kunto kohenee. Uusitut pitkospuut johtavat joko Tiilikanaution perinnetilalle tai Uiton kämpälle. Molemmat ovat kulttuurihistoriallisia kohteita.

Nykyisin olemassa olevat Uiton kierto ja Tiilikan kierto ovat paljon käytettyjä vaellusreittejä. Alussuon suunnasta tulevat retkeilijät voisivat hyödyntää vaihtoehtoisesti näitä molempia polkuja kahden-kolmen päivän vaelluksellaan. Yöpymistä ajatellen olisi paikallaan rakentaa uusi laavu Kosevan kämpän läheisyyteen Pohjoisniemeen. Tiilikan kierto nimensä mukaisesti kiertää Tiilikkajärven ympäri. Polku kulkee Tiilikkajärven poikki kulkevaa luonnonkaunista harjujaksoa pitkin. Harjun katkaisee salmi, mutta salmeen Metsähallitus on rakentanut pari vuotta sitten venelossin. Tämä on olennaisesti parantanut retkeilyolosuhteita Tiilikalla.

Uiton kierron ja Tiilikan kierron lähtö- ja päätepiste on Sammakkotammen opaskeskus. Metsäkartanolta lähtevä ja kunnostustarpeessa oleva Virvatulten luontopolku päättyy myös Sammakkotammelle. Virvatulten luontopolun loppupää on kulkenut runsaan kilometrin matkan Valtimon tietä pitkin ennen päättymistään Sammakkotammelle. Kansallispuiston laajenemisen myötä polku on mahdollista vetää kahden uuden kansallispuistoon liitettävän Heinäsuon ja Sammakkosuon kautta aivan Sammakkotammelle saakka, jolloin Valtimon tie vain ylitettäisiin. Virvatulten luontopolkua pitkin tapahtuisi paluu takaisin Pankalammelle, jossa vaelluslenkki sulkeutuisi. Loppumatka Pumpulikirkon kautta Metsäkartanolle kulkisi samaa polkupohjaa pitkin kuin tulovaelluksella. Kokonaispituutta pisimmälle reitille Tiilikkajärvi kiertäen tulisi noin 45 km. Tämän mittaisena se tarjoaisi erinomaiset puitteet kolmen vuorokauden vaellukselle.

Useamman päivän vaellusten yöpymispaikkoja voisi olla Pankalammen laavulla, Löytynlammen uudella laavulla, Kosevankämpän läheisyyteen rakennettavalla uudella laavulla, Uiton kämpällä ja paluumatkalla uudelleen Pankalammen laavulla.

Rajoitusosat Tiilikan laajennetussa kansallispuistossa

Uuden luonnonsuojelulain (vahvistetaan v. 2023) mukaisesti olisi mahdollista perustaa kansallispuistoon rajoitusosia, mikäli se olisi välttämätöntä alueen eliölajien tai luontotyyppien säilymiselle. Kansallispuiston nykyisenkin järjestyssäännön mukaan liikkuminen on kielletty keväisin 15.4-15.7 eläinten lisääntymisaikaan Sarvisuolla, Hietasuolla, Honkasuolla ja Alussuolla. Sama käytäntöä on hyvä jatkaa, mutta lisäksi esitämme uusiksi rajoitusalueiksi kansallispuiston laajennusosalta Maamonsuota, Ristisuota, ja Natura-suojelualueita Heinäsuosta ja Sammakkosuosta. Perusteluina kaikille näille soiden vetisyys, mikä tekee niistä tavallista runsaslajisempi lintusoiha. Lintujen pesinnän aikaan on hyvä antaa vesilinnuille pesintärauha.

Rauhoitussäädökset

Laajennuksen myötä Tiilikkajärven kansallispuiston rauhoitussäännökset laajenisivat koskemaan myös kansallispuistoon liitettäviä alueita. Uuden luonnonsuojelulain on tarkoitus tulla voimaan kesällä 2023, jolloin Tiilikan kansallispuiston nykyiset rauhoitusmääräykset on tarkoitus myös muuttaa uuden lain mukaiseksi. Olennaisia muutoksia nykyisiin rauhoitusmääräyksiin ei ole tulossa.

Metsätalous tulee päättymään kaikilla kansallispuistoon liitettävillä uusilla alueilla. Tämä on hyvä asia ja täysin luonnollinen seuraus Suomen kansallispuistoja koskevasta lainsäädännöstä. Samoin metsästys päättyisi hirvieläinten, pienriistan, ilveksen ja karhun osalta esitetyllä laajennusalueella.

Poikkeuksena tästä olisi vahinkoeläinten (minkin ja supikoiran) loukkupyynti. Kansallispuiston rauhoitusmääräysten päivittämisen myötä tämä kävisi mahdolliseksi. Loukkupyynnin sallimista puoltaa näiden vieraslajien suuri haitta vesilintujen lisääntymiselle. Hirven ajo ja myöhemmin kenties myös valkohäntäkauriin ajo sallittaisiin kansallispuiston laajennusmailla.

Hirvieläinten metsästyskiellosta kansallispuistossa tulisivat kärsimään moni hirvieläinten ja pienriistan metsästyslupaa-alue. Ehdotamme, että Metsähallitus jollakin tavalla korvaa menetykset näille metsästyslupa-alueille esimerkiksi vuokraamalla vaihtoehtoisia palstoja suhteutettuna menetetyt alueen kokoon lähiseudulta.

Yleisen lainkäytön mukaan saavutettua etuutta ei voi asianosaiselta ottaa korvauksetta. Tämän vuoksi valtion tulee korvata menetetty etuus hirvenmetsästyksen ja pienriistan metsästyksen osalta. Tämä koskee ainakin niitä sukuja ja alueen asukkaita, joilla on ollut ylisukupolvinen metsästysoikeus alueella.

Rauhoitussäännösten päivityksen myötä kalastus olisi kansallispuistossa sallittua kalastuslaissa säädettyjen yleiskalastusoikeuksien mukaisesti. Sallittua olisi onkiminen ja pilkkiminen sekä viehekalastus yhdellä vieheellä. Viehekalastus kuitenkin edellyttäisi kalastonhoitomaksun suorittamista. Tämä käytäntö tukee kansallispuistossa retkeilyä eikä tuota haittaa olemassa olevalle kalakannalle.

Laajentuvan kansallispuiston alueella kulkee nykyisin myös moottorikelkkareittejä. Moottorikelkan tuottama melu ei kuulu kansallispuiston olemukseen. Melua vielä pahentaa se, kun turistikelkkailijat ajavat usein pitkinä letkoina. Esitämme, että milloin se suinkin on mahdollista, moottorikelkkareitit siirrettäisiin pois kansallispuiston sisältä tai ainakin reitit siirrettäisiin aivan kansallispuiston rajoille. Tämä ongelma tulee olemaan ajankohtainen erityisesti Löytynsuolla, jonne ehdotamme uutta retkeilyreittiä.

Lopuksi

Tiilikan kansallispuiston laajennusta on helppo tukea. Se on hanke, jota on kauan odotettu ja jonka eteen on tehty vuosien varrella paljon työtä. Laajennukseen kytkeytyy lukuisia positiivisia mahdollisuuksia. Kävijämäärät jo olemassa olevassa kansallispuistossa ovat vuosi vuodelta kasvaneet ja laajennus tulee varmasti vahvistamaan alkanutta kehitystä. Ihmisten luontosuhde kehittyy ja luonnonsuojeluhenkisyys vahvistuu.

Laajennuksesta aiheutuu myös myönteisiä taloudellisia vaikutuksia, jotka säteilevät vahvasti Rautavaaralle, mutta varmasti myös koko Pohjois-Savoön ja Pohjois-Karjalaankin. Paikallinen yritystoiminta saa lisäpontta ja matkailu tulee varmasti vahvistumaan. Työllisyystilanne paranee.

Aluetaloudelliset vaikutukset voivat heijastua positiivisesti lähikuntien asukkaiden yleiseen hyvinvointiin. Luontomatkailulla ja luonnossa liikkumisella tulee olemaan monia myönteisiä terveysvaikutuksia ja elämänlaatua vahvistavia vaikutuksia.

Tiivistelmä lausuntoon sisältyvistä ehdotuksista

Alueliitosehdotukset:

- Luokkikankaan liittäminen erillisenä alueena kansallispuistoon. (s.1)
- Ylä-Keyrityjärven rannoilla sijaitsevien kolmen luonnonsuojelualueen – Holinrotko, Huutoniemi-Keyrittyniemi ja Mustarinta – liittäminen kansallispuistoon. (s. 3)
- Edellistä ehdotusta kunnianhimoisempaan koko Ylä-Keyrityjärven liittäminen kansallispuistoon. (s. 3)

Uudet vaellusreitit ja laavut ja muut rakenteet:

- Pankalammelta uusi vaellusreitti Löytynsuon poikki Löytynlammen pohjoispäähän, johon rakennetaan uusi nuotiopaikka ja laavu. (s 5)
- Polku jatkuu Valtimontie ylittäen Alasenjärven päähän, josta alkavien vanhojen pitkospuiden uusiminen. (s. 4)
- Tiilikkajärven Pohjoisniemeen uuden nuotiopaikan ja laavun rakentaminen. (s. 4)
- Virvatulten vaellusreitin kunnostaminen ja rakenteiden uusiminen. (s. 4) (s. 5)
- Metsäkartanolta Pumpulikirkolle lähtevän vaellusreitin varteen erilaisia teemapolkuja, joiden aiheena talousmetsän luonnonmukaistuminen, metsäsuksessio, soiden ennallistaminen, metsäautoteiden käytöstä poistaminen jne. (s. 2) (s. 3) (s. 4)
- Venäjänmäen laelle näköala/lintutorni. (s. 3)

Rautavaaran Metsäkartano:

- Metsäkartanosta muodostetaan Tiilikkajärven kansallispuiston pääopastus- keskus. (s. 2) (s. 3) (s.4)
- Metsäkartanon olemassa olevia luontopolkuja kunnostetaan. (s. 4)

Uudet rajoitusosat ja rajoitukset:

- Uudet rajoitusalueet perustetaan Maamonsuolle, Ristisuolle sekä Sammakkosuon että Heinäsuon Natura-alueille. (s. 5)
- Moottorikelkkareitit, jotka kulkevat kansallispuiston alueella, on aiheellista siirtää pois tai ainakin siirtää puiston rajalle. (s. 5)

Korvaus menetetyistä metsästysalueista

- Osoitetaan vahinkoa kärsineille metsästyslupa-alueelle vuokrattavaksi vaihtoehtoisia metsästyspalstoja lähiseudulta. Tämä koskee niin hirvenmetsästystä kuin pienriistametsästystä. (s. 5)

Nilsissä 14.9.2022

Nilsian luonnonsuojeluyhdistys ry:n puolesta

Sami Rissanen

Mauri Tiainen

puh.joht.

siht.

hirvikamerat@gmail.com

mauri64.tiainen@gmail.com

Yhdistyksen kotisivut: sll.fi/nilsia

Tiainen Mauri
Nilsian luonnonsuojeluyhdistys ry